

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 94/2023
16.07.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Иван Нинић, адвокат из ..., против туженог „Movie Kitchen – Catering“ ДОО Београд, чији је пуномоћник Мирко Стојановић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5214/21 од 09.09.2022. године, у седници одржаној 16.07.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 5214/21 од 09.09.2022. године и пресуда Другог основног суда у Београду П1 60/21 од 25.06.2021. године, тако што се **УСВАЈА** тужбени захтев тужиле, поништава, као незаконито решење туженог бр. .. од 30.04.2018. године и обавезује тужени да тужилу врати на рад, у року од осам дана од дана пријема преписа пресуде, а **ОДБИЈА** захтев туженог за накнаду трошкова поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужилу на име трошкова поступка исплати износ од 199.149,00 динара, у року од осам дана од достављеног преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П1 60/21 од 25.06.2021. године, ставом први изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиле да се поништи решење туженог бр. .. од 30.04.2018. године о отказу уговора о раду тужилу. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиле да се обавезе тужени да тужилу врати на рад на послове који одговарају њеној стручној спреми, знању и способностима. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилу да туженом на име трошкова поступка исплати износ од 157.500,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 5214/21 од 09.09.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова поступка по жалби. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23) и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је засновала радни однос код туженог на неодређено време, на радном месту помоћног радника у ... почев од 01.12.2014. године. Уговором о раду закљученим између странака, чланом 15. став 4. тачка 2. предвиђено је да послодавац може отказати угово о раду запосленом који не поштује радну дисциплину, и то ако не достави потврду о привременој спречености за рад у смислу члана 103. Закона о раду. Тужила је 11.04.2018. године доживела незгоду у кући и том приликом задобила повреду, о чему је наредног дана, 12.04.2018. године, телефоном обавестила ББ, директорку туженог. У извештају о привременој спречености за рад од 26.04.2018. године, тужили је констатована повреда ван рада и да је потпуно спречена за рад од 12.04.2018. године до 30.04.2018. године. Супруг тужиле је медицинску документацију однео туженом, након што је тужила примила упозорење. Тужени је упозорењем од 17.04.2018. године, упозорио тужилу на постојање разлога за отказ уговора на раду, због непоштовања радне дисциплине – недостављања потврде о привременој спречености за рад у смислу одредбе члана 103. Закона о раду, уз образложење да тужила почев од 11.04.2018. године не долази на рад, да своје одсуство није оправдала, те да није поступила у складу са чланом 103. Закона о раду. Тужила је примила упозорење 20.04.2018. године. Спорно решење о отказу уговора о раду донето је 30.04.2018. године, применом члана 179. став 3. тачка 2. Закона о раду, због непоштовања радне дисциплине која се огледа у недостављању потврде о привременој спречености за рад у смислу члана 103. Закона о раду. Тужила је 26.04.2018. године препорученом пошиљком упутила медицинску документацију туженом, коју је тужени примио 03.05.2018. године.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом члана 179. став 3. тачка 2. у вези са чланом 103. Закона о раду, одбили, као неоснован тужбени захтев тужиле, јер тужила након повређивања није у законом предвиђеном року доставила потврду о привременој спречености за рад, а да је тужени у свему испоштовао законом предвиђену отказну процедуру. Нижестепени судови су сматрали да је без утицаја чињеница да је тужилин супруг доставио туженом медицинску документацију, након што је тужили достављено упозорење о отказу, с обзиром на то да је то учињено након протекла рока у коме је тужила била дужна да достави потврду о привременој спречености за рад. Такође, по оцени нижестепених судова, без утицаја је на другачију одлуку и чињеница да је тужила, након што је примила упозорење о разлозима за отказ, туженом путем поште доставила медицинску документацију, јер је то учинила након рока предвиђеног чланом 103. став 1. Закона о

раду. Нижестепени судови су имали у виду и чињеницу да је тужилца и раније била на боловању, те да јој је стога било познато како се обавештава послодавац о привременој спречености за рад, као и да јој је било познато у ком року се доставља потврда о привременој спречености за рад, те да је тужилца с обзиром на године живота и године стажа имала свест и да је знала да недостављање наведене потврде представља разлог за отказ, а што јој је било познато и из самог уговора о раду који је закључила са туженим, те да је тужилца прекршила одредбе члана 179. став 3. тачка 2. и члана 103. Закона о раду, због чега је оспорено решење законито. Како није основан захтев тужилце за поништај оспореног решења о отказу уговора о раду, нижестепени судови су одбили, као неоснован и тужбени захтев тужилце за враћање на рад, применом члана 191. став 1. Закона о раду.

Основано се ревизијом тужилце указује да су нижестепени судови на утврђено чињенично стање погрешно применили материјално право.

Чланом 179. став 3. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05 ... 75/14), прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину и то ако не достави потврду о привременој спречености за рад у смислу члана 103. овог закона. Чланом 183. став 1. тачка 1. истог закона прописано је да оправданим разлогом за отказ уговора о раду, у смислу члана 179. овог закона, не сматра се привремена спреченост за рад услед болести, несреће на раду или професионалног обољења. Чланом 103. став 1. истог закона прописано је да је запослени дужан да, најкасније у року од три дана од дана наступања привремене спречености за рад у смислу прописа здравственог осигурања, о томе достави послодавцу потврду лекара која садржи и време очекиване спречености за рад.

Правилником о раду туженог од 17.11.2014. године, чланом 71. став 4. тачка 2. прописано је да послодавац може отказати уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину и то ако не достави потврду о привременој спречености за рад у смислу члана 103. Закона о раду.

По оцени Врховног суда, за правилну примену отказног разлога из наведених одредби Закона о раду и Правилника туженог, а у односу на повреду која се тужилци ставља на терет, релевантне чињенице су да је тужилца одсуствовала са рада и да је то одсуство било неоправдано. Супротно закључку нижестепених судова, одлучујуће за оцену законитости оспореног решења није чињеница да ли је тужилца писмену потврду о привременој спречености за рад доставила туженом, већ да ли га је обавестила о изостанку и да ли је изостанак оправдала, сходно члану 183. став 1. тачка 1. Закона о раду. Недостављање потврде о привременој спречености за рад не води закључку да је запослени неоправдано одсуствао са рада. Наиме, смисао и циљ одредбе члана 103. став 1. Закона о раду је да се обавезе запослени, чак и у ситуацији када је због болести спречен да ради, да у примереном року обавести послодавца о својој спречености за рад, како би послодавац могао да благовремено реагује и омогући замену запосленог, односно омогући да се процес рада несметано одвија. Значи, законитост оспореног решења зависи од утврђења да ли је изостанак са рада оправдан или не, а не да ли је тужилца била способна да процени своје обавезе везане за правдање изостанка, како су то погрешно закључили нижестепени судови.

Када се има у виду утврђено чињенично стање односно да је тужила након што је повређена, наредног дана (12.04.2018. године) телефоном обавестила ББ, директорку туженог о својој спречености за рад, да је супруг тужене однео медицинску документацију туженом, да је тужила 26.04.2018. године препорученом поштом упутила медицинску документацију туженом и да је тужила оправдано била спречена за рад од 12.04.2018. године до 30.04.2018. године, то следи, с обзиром на то да је тужила обавестила туженог о изостанку са рада и да је свој изостанак са рада оправдала, да разлог одсуства са рада тужиле у спорном периоду није био такав да води непоштовању радне дисциплине који за последицу има отказ уговора о раду. Будући да није настао отказни разлог, то је оспорено решење туженог о отказу уговора о раду незаконито, а с тим у вези основан захтев тужиле да је тужени врати на рад применом члана 191. Закона о раду, због чега су преиначене нижестепене пресуде и усвојен тужбени захтев тужиле.

Са напред наведених разлога, Врховни суд је применом члана 416. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Тужила је успела у поступку по ревизији, због чега јој на основу члана 165. став 2. у вези са чланом 163. став 2, члана 153. став 1. и члана 154. ЗПП, припадају трошкови целог поступка. Износ накнаде трошкова поступка тужили је Врховни суд одмерио према њеном опредељеном захтеву у укупном износу од 199.149,00 динара, и то на име трошкова: за састав тужбе у износу од 16.500,00 динара, састав жалбе и ревизије у износу од по 33.000,00 динара, заступање на четири одржана рочишта од стране адвоката у износу од по 18.000,00 динара, судске таксе на тужбу, првостепену пресуду, жалбу и другостепену пресуду у износу од по 4.961,00 динар, судске таксе на ревизију у износу од 9.922,00 динара и судске таксе на одлуку по ревизији у износу од 14.883,00 динара, применом Адвокатске и Таксене тарифе.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.**

**За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**